

Andra sommaren med dammen

Rapport från entomologträdgården

Ingemar Struwe

12 april: Islossningen har ägt rum i dammen. Bara dagar därefter finns de på plats: virvelbaggar, buksimmare, ryggsimmare och små dykare. Har de övervintrat här under isen?

21 maj: Jag upptäcker tomma larvskinn av dagsländor på vattenytan. Medan jag sitter där häpen och glad landar en nykläckt Leptophlebiidae-dagslända på min hand. Under dagen kommer de sedan i antal krypande upp på stenar och strandhäll. Några hinner bara till vattenytan innan de blir rov för de talrika skraddarna. Buktimmarna är också många. Av dykarna är det många av de små brokiga. Mängden av de cm-stora blanksvarta och de stora Dytiscus-arterna varierar påtagligt från dag till dag. Det är på nätterna som omställningen sker.

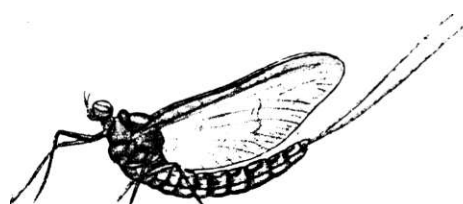
24 maj: Nu ser jag massor av dagslände-larver i dammen, både små och större med synliga vinganlag.

7 juli: Ett myller av liv nu men också för mycket grönalger. Jag har inte hunnit plantera vattenväxter i någon omfattning så algerna har fått sin chans i stället. Då jag börjar håva in algvegetationerna upptäcker jag hundratal av små vattenbaggar (Haliplidae) bland algerna i varje håvtag, så allt får bli kvar i dammen.

Därnere simmar nu mängder av olika dykararter, från några mm till några cm stora, dagsländelarver och återigen en död dagslända på vattenytan, massor av buksimmare i alla åldrar, enstaka

ryggsimmare, mygglarver fast inte så många är det skönt att konstatera (alla i familjen skulle nog inte uppskatta en veritabel myggodling i trädgården) - och se där: återigen ett lysande rött vattenkvalster. Nu får jag åter anledning att sitta här och fundera över hydracarinernas spridningsbiologi medan spräckliga bromsar av släktet Hybomitra kommer inflygande och lägger ägg på vattenytan.

9 juli: Under natten har det skett en anmärkningsvärd inflygning till dammen: dykare i mängd av olika arter och virvelbaggar. Även stora Dytiscus har tillkommit. Så här mycket på en och samma natt brukar bara komma på våren, men nu har vi värmebölja med mer än 30 graders dagstemperatur i mer än en vecka. Skraddarnymfer i 100-tal vilar sina ytspänningströtta fötter på blad som fallit i.

8 aug.: Det blir många meditativa stunder vid dammkanten. Plötsligt idag landar en skraddare som en helikopter rakt ned på vattnet. Jag skymtar flygvingarna skjuta ut på ryggen. Det flyter många larvskinn av trollsländor på vattenytan nu och därnere kryper de hudömsade omkring. Grönalgväxten har blivit väl ymnig men faunan i dammen tycks trivas, dock inte de stenbottenlevande små brokiga dykarna. De har försvunnit. Små döda dagsländor på vattenytan idag, kläckta eller hitflugna det är frågan. Det är de små tvåsprötade och tvåvingade arterna i släktet Chloeon som jag är oförklarligt förtjust i p.g.a. deras näpenhet och poetiska namn och - kan det

Andra sommaren med dammen..

vara deras tvåvingade egenskap också? Jag hoppas de bor här hos mig, min damm stämmer ju alldeles med deras biotopkrav: små, grunda, stilla vatten.

10 aug.: Idag kom hon igen, precis som förra året, mosaiktrollsländan, och lade ägg i torvkanten. Men det är inte bara hon som är här, dammen har besök också av de röda Sympetrum-arterna som sitter och solar sig på kantens stenplattor.

13 sept.: Nu är trollsländelarverna 4-5 cm stora och fortfarande många. Det är uppenbarligen gott om mat. Upp mot den blanka vattenytans undersida stiger ryggsimmarna och gör sitt tripodavtryck: tre distinkta punkter efter de breda årbladen och akterspetsen. För skraddarna gäller kvadrathörnens fotavtryck.

25 sept.: Den första svåra nattfrosten kom inatt med centimetertjock is på dammen. Under den klara glasskivan ser jag dagsländelarverna simma omkring. Både jag och de ser fram emot nästa sommar.

